

SLOVENSKO

krajina plná tajomstiev

SLOVAKIA

a country full of wonders

Class

VODNÉ DOBRODRUŽSTVÁ 2

WATER ADVENTURES 2

SLOVENSKO

krajina plná tajomstiev

SLOVAKIA

a country full of wonders

VODNÉ DOBRODRUŽSTVÁ 2
WATER ADVENTURES 2

Class

Prvé vydanie/First Edition
2018

Vydavateľ/Publisher
Class s.r.o.
Pražská 4, 040 11 Košice
SLOVAKIA

www.class.eu.sk
Tel: +421 904 462 750

Autor projektu "Slovensko - krajina plná tajomstiev"
Author of the project "Slovakia - A Country Full Of Wonders":
Lenka Šingovská

Hlavný autor/Lead author: Lenka Šingovská
Texty/Texts: Andrea Bercik Nitkulincová
Ilustrácie/Illustrations: Zuzana Fusková
Preklad/Translation: Aspena s.r.o.
Odborné poradenstvo/Consultant: Ing. Marián Miščík
Editor/Editor: Martina Rusnáková
Šéfredaktor/Editor in chief: Lenka Šingovská

Class

© Class s.r.o., 2018

Všetky práva vyhradené/All rights reserved

ISBN 978-80-972173-5-8

Predslov

Foreword

Voda v rôznych podobách a formách nás obklopuje na každom kroku. Spolu s energiou Slnka a pôsobením gravitácie vytvárajú unikátny cyklus, ktorý zabezpečuje vhodné podmienky pre život na našej planéte. Bez vody nie je život, nie je nič. Štvrtý diel knižnej série „Slovensko - krajina plná tajomstiev“ s podtitulom „Vodné dobrodružstvá 2“ je zameraný na objavovanie vodných tajomstiev. Slovensko je krajina živej a zdravej vody. V desiatich kapitolách čitateľom ukážeme, ako každá kvapka vody predtým, než odtečie do oceána, poslúži ľuďom, aby jej púť mohla v nekonečnom cykle pokračovať.

We are surrounded by water in various states and forms. Together with the energy of the Sun and gravity they form a unique cycle ensuring suitable conditions for life on our planet. Without water, there is no life, nothing at all. The main focus of Volume 4 of the book series “Slovakia - A Country Full of Wonders” titled “Water Adventures 2”, is to discover water’s secrets. Slovakia is a country of living and healthy water. In ten chapters we explain how each drop of water serves people before flowing into the ocean to continue its journey throughout its endless cycle.

Lenka Šingovská

Slovensko

SLOVAKIA

moje vodné dobrodružstvo

MY WATER A

Stará Ľubovňa
strana/page 80

Lomnický štít
strana/page 68

Čierny Váh
strana/page 48

Ružín
strana/page 36

Krásnohorská jaskyňa
strana/page 13

KOŠICE

Senianske
rybníky
strana/page 59

Kružštrá

ADVENTURE

Obsah Contents

- 13 Tajomný svet kvapľov
The Mysterious World of Dripstones
- 25 Liečivý objav rímskych vojakov
The Remedial Discovery of Roman Soldiers
- 36 Kamenný strážca vodnej hladiny
A Stone Guardian of the Water Line
- 48 Spútaná energia vody
The Harnessed Energy of Water
- 59 Rybia odysea
A Fish Odyssey

68

V oblakoch
High Up in the Clouds

80

Dúšok zdravia z dávnych čias
A Sip of Health from Days Gone By

89

Dômyselná vodná cesta
A Sophisticated Water Route

99

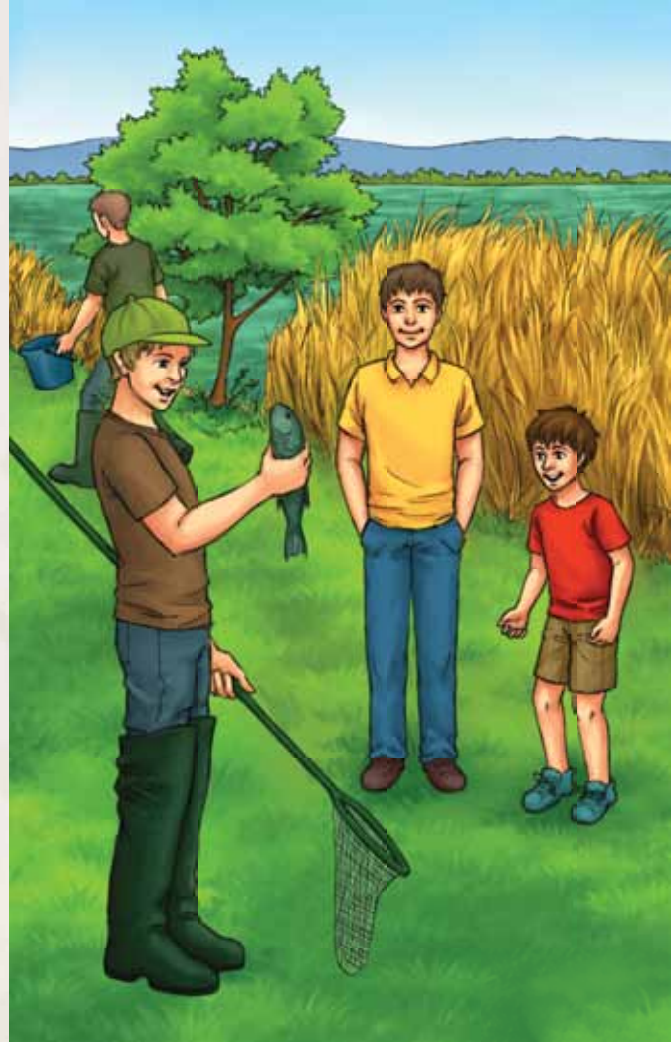
Po stopách morských korábov
In the Wake of Ships

108

Veľký príbeh malej kvapky
The Extraordinary Story of an Ordinary Droplet

124

Voda - poslanie môjho života
Water – My Lifelong Mission

A stylized map showing a route between two locations. The background is a textured brown color. A light blue, irregularly shaped area represents a specific region, with the text "KRÁSNOHORSKÁ DLHÁ LÚKA" centered within it. A white line, representing a road or path, winds across the map. A red line, representing a specific route, starts at a blue square marker labeled "Penzión Jozefína" on the left side of the blue area and ends at a red circular marker labeled "Krásnohorská jaskyňa" on the right side of the blue area. The bottom portion of the map is a solid green color.

KRÁSNOHORSKÁ
DLHÁ LÚKA

*Penzión
Jozefína*

*Krásnohorská
jaskyňa*

Tajomný svet kvapľov

The Mysterious World of Dripstones

Miško sa ráno zobudil so skvelou náladou. Mal na to veľmi dobrý dôvod - konečne sa dočkal dňa, keď ocko privolil a na ďalší chlapský výlet vezmú aj Miškovo najlepšieho kamaráta Peška. Chlapci tvoria nerozlučnú dvojicu už od prvej triedy a za ten čas spolu zažili veľa dobrodružstiev. Dnes je ich cieľom unikátna jaskyňa.

„To bude pecka! Nielen že strávim špicový deň s ockom, ale ešte aj s Pešom! A to na mieste, ktoré je fakticky svetové!“ tešil sa Miško, ktorý ešte nikdy nebol v jaskyni. Keď mal navštíviť jaskyňu v rámci školského výletu, ochorel a tak sa s tajomným podzemným svetom zatiaľ nezoznámil. O to väčšmi po tom túžil a nevedel sa dočkať dnešného výletu.

„Teraz si všetko vynahradím,“ natešene poskakoval po byte a vôbec si nevšímal ovisnutý chvost Lilinky, ktorá bude musieť ostať doma. „Do jaskyne skrátka nemôže,“ povedal ocko a proti jeho rozhodnutiu Miško nič nezmohol, nech sa akokoľvek snažil.

Musel však priznať, že dnes ho to príliš netrápilo. Myslel hlavne na seba, na Peša a na spoločné dobrodružstvo, ktoré ich dnes čaká. Veď Lilinka toho ešte uvidí! Otvoril batoh a začal doňho ukladať svoje obľúbené lahôdky.

Keď bol batoh zbalený, rozhodol sa posúriť ocka, aby vyrazili včas. Pešo by na

In the morning, Misko woke up in a great mood. There was a good reason for it. Finally, the day had come to take yet another “men’s only” trip and, this time, they would also take Misko’s best friend - Petko. The two boys had been inseparable since their first year at school and had been through loads of adventures together. Today, their destination was a unique cave.

“It’s gonna be awesome! Not only I will spend a great day with my Dad, we will be joined by Petko, too! And we will spend it together at a great place!” Misko, who had actually never visited any cave in his life, was over the moon. When they should have visited a cave during a school trip, he had fallen ill and had not had a chance to see the mysterious underground world for himself. Therefore, his desire was even greater, and he could not wait to start the trip.

“This trip will make up for it,” he said, jumping with joy all over the flat, failing to notice Lily’s tail pointing downwards since she would have to stay at home. “Well, the rule is that dogs can’t go to the cave,” said Dad, and Misko could not do anything about it, no matter what he tried.

To be honest, it didn’t bother him for too long. He was mainly thinking about himself and Petko and the adventure ahead of them. Lily would have chances to see

nich určite počkal, ale jaskyňa veru nie! Ocko im včera zarezervoval tri vstupy, ale pred vchodom musia byť načas, inak nebude z dnešného dobrodružstva nič. Prehliadky Krásnohorskej jaskyne sa totiž naraz môže zúčastniť len desať ľudí, a to v presne určených termínoch. Tak to povedal pán Stankovič, s ktorým ocko telefonoval. O chvíľu bol zbalený aj ocko.

„Hurááá, ide sa!“ nadšene sa rozbehol Miško k autu. „Ty, ocko, a ako sa vlastne vchádza do tej jaskyne? Zaparkujeme pred dierou v zemi a zostúpime dovnútra?“ nevedel si predstaviť Miško. Pohodlne sa usadil v aute a sledoval krajinu za oknom.

Ocko sa zasmial a vysvetlil, že také jednoduché to nebude. Najprv musia navštíviť Jozefínu. „Ideme na návštevu k Jozefíne? To je nejaká tvoja známa? Čo tam budeme robiť? Ocko, nepomýlil si sa? My chceme ísť do jaskyne!“ protestoval nielen Miško, ale už aj Peťo, ktorého medzitým vyzdvihli. Ocko sa pustil do vysvetľovania.

„Chlapci, chlapci, utíšte sa a vypočujte ma. Jozefína nie je žiadna dáma. Je to názov penziónu, v ktorom sa musíme zastaviť pre batohy s výstrojom.“

„Ach tááák, jasné,“ tľapli si chalani a už sa nevedeli dočkať, kedy budú na mieste. Miško mal ešte jednu nejasnosť - ako jaskyňa súvisí s vodou, ktorej sa rozhodli zasvätiť svoje dobrodružné výlety. „Veď to je jasné ako facka! Väčšina jaskýň by nevznikla bez vody! Práve voda je tou silou, ktorá podzemné jaskynné skvosty formuje a len jej môžeme vďačiť za to, že sa môžeme kochať takou nádherou!“ objasnil ocko. Miško aj s Peťom chápano prikývli. Ocko ešte dodal, že Krásnohor-

so much in her life! He opened the rucksack and started to put his favourite treats inside.

When the rucksack was ready, he decided to hurry his Dad up to leave on time. Petko would wait for them, that was for sure, but the cave wouldn't! Dad had booked three tickets the day before, but they still had to get to the entrance on time, otherwise the adventure would end there. The reason was that the tour of Krasnohorska Cave could be taken by groups of a maximum of ten people and only at specified times. Well, that's what Mr. Stankovic had said when talking to Dad. Soon, Dad was ready, too.

“Hoooooray, let's go!” Misko started running to the car keenly. “Dad, how do you actually enter the cave? Will we park in front of a big hole in the ground and walk in?” Misko could not imagine. He sat comfortably in the car, watching the country passing behind the window.

Dad laughed and explained that it would not be that simple. First, they would have to visit Jozefina. “Are we going to visit Jozefina? Is she one of your friends? And what are we going to do there? Are you sure it's not a mistake? We want to go to the cave!” Misko was objecting, joined by Petko, who they had picked up in the meantime. Dad started to explain.

“Okay boys, calm down and listen. Jozefina is not a lady. It is the name of a guest-house where we have to stop and pick up rucksacks with all the necessary equipment.”

“Okay, we get it,” the boys high-fived and could not wait to get there. Well, there was still something not quite clear for Misko - the relation between the cave

ská jaskyňa je vlastne koncovou časťou jaskynného systému podzemného potoka Buzgó, preto ju občas Buzgó aj nazývajú.

Cesta im ubehla rýchlo. Z Košíc do Krásnohorskej Dlhej Lúky nachádzajúcej sa v Slovenskom krase je čoby kameňom dohodil. Práve tu sídli speleologická vodcovská služba, cieľ ich dnešnej cesty.

Keď zastali, chalani vybehli z auta aj so svojimi batohmi a pobrali sa rovno k dverám penziónu. Ocko za nimi ledva stačil. Po chvíli všetci vyšli von a pri vlastnom batohu mal každý z nich na pleci ďalší vak. Bol červený a veľký. Chlapci zatiaľ nemali možnosť preskúmať, čo je vnútri, no predpokladali samé špeciálne vychytávky, nevyhnutné na zdolanie náročného terénu v jaskyni. Cítili sa ako James Bond pred dôležitou misiou. Nedočkavo kráčali naprieč dedinou, ako im poradili v penzióne, ako nič zvládli aj lesík, až sa zrazu ocitli pred vchodom do jaskyne. Kilometer po náučnom chodníku im rozhodne netrval toľko, ako je bežné - vďaka nadšeniu ho prebehli sotva za pár minút.

„To je pecka! Je to tu! Sme na mieste! Na tento deň som čakal celý život!“ horrel Miško od nedočkavosti a už-už sa chcel vrhnúť dnu do tmy. Ocko ho rázne zastavil. „Prírr, mladý muž. Takto by to veru nešlo. To chceš ísť do jaskyne takto? V šortkách, tričku a žabkách? Načo máš batoh s výstrojom?“ prísne naňho pozrel. Obaja chlapci otvorili červené vaky a vytiahli z nich overaly a prilby s čelovkami, teda kompletný jaskyniarsky výstroj. Keď sa nasúkali do špeciálneho oblečenia a na nohy si obuli vibramy, pripomínali kozmonautov zo začiatku vesmírnej éry ľudstva. Aspoň sa tak cítili a chvíľu si zo seba

and water, since their adventurous trips were dedicated to it. “It’s as clear as daylight! The majority of caves wouldn’t exist if it wasn’t for water! The water is the element forming the underground cave treasures, we can be thankful that we are able to marvel at such a beauty!” Dad explained. Misko and Petko nodded with understanding. Dad added that Krasnohorska Cave actually represented the end of a cave system created by the underground Buzgo Stream, so sometimes it was even called Buzgo.

The journey was over pretty quickly. The distance from Kosice to the village of Krasnohorska Dlha Luka, situated in the Slovak Karst National Park, was just a stone’s throw away. That was their destination, the residence of the Speleological Guide Service.

When they stopped, the boys jumped out of the car and walked straight to the guesthouse door. Dad could barely manage to keep up with them. After a while, they all came out with an extra bag on their shoulders. It was red and large. The boys did not have a chance to explore the contents, but they expected there could be some special gadgets necessary to navigate the difficult cave terrain. They felt like James Bond just about to leave on an important mission. Impatiently, they walked through the village, as they had been told in the guesthouse, easily managed the walk through a forest, and then, all of a sudden, they found themselves standing before the cave entrance. Powered by their enthusiasm, the one kilometre-long path along a nature trail took them much less than normally - just a few minutes, in fact.